

KORRALDUS

02.07.2026 nr DM-130584-26

Kuiaru II liivakarjääri keskkonnaloa nr KL-524787 andmine

1. OTSUS

Arvestades taotleja Verston Eesti OÜ 02.07.2025 esitatud keskkonnaloa taotlust ja võttes aluseks maapõuseaduse § 48, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 lg 1 punkti 4, haldusmenetluse seaduse § 53 lg 1 p 4, lg 2 p 3, § 61 lg 1 ning tuginedes Tori Vallavolikogu 21.08.2025 otsusele nr 349, **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1. Anda taotlejale Verston Eesti OÜ tähtajaline keskkonnaluba nr KL-524787 15 aastaks aadressil Taali metskond 53, Rütavere küla, Tori vald, Pärnu maakond (katastritunnus 80601:001:0064) asuval Kuiaru II liivakarjääris maavara kaevandamiseks.

1.2. Määrata keskkonnaloale nr KL-524787 kõrvaltingimused lähtuvalt käesoleva korralduse peatükis 3.4 "Kõrvaltingimuste seadmine" toodust.

1.3. Korraldus jõustub taotlejale Verston Eesti OÜ teatavakstegemisel.

2. ASJAOLUD

2.1. Taotluse läbivaatamine

Verston Eesti OÜ (reg. kood 11947047, aadress Järva maakond, Paide linn, Paide linn, Raudtee tn 1a, 72720) esitas 23.12.2024 Keskkonnaametile taotluse nr T-KL/1027046 (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS numbriga DM-130584-1). Nõuetekohane taotlus nr T-KL/1027046-4 (registreeritud KOTKAS-s numbriga DM-130584-13) esitati 02.07.2025. Menetluse aluseks on 02.07.2025 esitatud parandustaotlus nr T-KL/1027046-4 (edaspidi *taotlus*).

Taotletav Kuiaru II liivakarjäär asub Pärnu maakonnas Tori vallas Rütavere külas riigile kuuluval kinnistul Taali metskond number 53 (katastriüksuse nr 80601:001:0064, 100% maatulundusmaa). Riigivara valitseja on Kliimaministeerium ning volitatud asutus Riigimetsa Majandamise Keskus.

Tegemist on uue mäeeraldisega, mille pindala on 8.90 ha ja teenindusmaa pindala 10.77 ha.

Taotletav mäeeraldis hõlmab täielikult Kuiaru liivamaardla (registrikaart nr 943) täiteliiva aktiivse tarbevaru (aT) 6 ja 7 plokki.

Mäeeraldisse teenindusmaad taotletakse suuremale alale, et optimaalselt teenindada maavara kaevandamist, sh ladustada katendit ja vajadusel tagada toodangu vaheladudele ruum. Teekaitsevööndis mäeeraldisse teenindusmaal katendi ladustamist esialgu ei kavandata. Kogu taotletav varu ei ole kaevandatav, kuna külgneva maapinna stabiilsuse tagamiseks tuleb kogu mäeeraldisse perimeetrile jätta nõlvatermik – maavara ohutuks nõlvuseks on kogu mäeeraldisse perimeetril veepealses osas 1 : 2 ja veealuses osas 1 : 5.

Taotletava mäeeraldisega hõlmatavad varukogused (seisuga 25.10.2024):

6 plokk (täiteliiv) – 85 tuh m³, kaevandatav varu kogus 83 tuh m³;

7 plokk (täieliiv, veealune) – 236 tuh m³, kaevandatav varu kogus 199 tuh m³.

Kaevandatavat täiteliiva varu kokku 282 tuh m³.

Maavara kaevandamise keskmiseks aastamääraks taotletakse 22 tuh m³. Maavara kasutusalaadeks on transpordi- ja tsiviilehitus. Keskkonnaloa kehtivusajaks taotletakse 15 aastat ja kaevandatud maa korrastamise suunaks on metsamaa ja veekogu.

Geoloogilise uuringu aruande nimetus: Aruanne Pärnu maakonnas Kuiaru II uuringuruumis tehtud geoloogiliste tööde kohta (varu seisuga 16.05.2024). EGF number: 9898. Varu arvele võtmise otsuse kuupäev ja number: 03.09.2024 nr 1-17/24/1732. Tehtud geoloogiliste tööde kohaselt on taotletaval mäeeraldisel katendi paksus keskmiselt 0,5 m, jäädes vahemikku 0,3 – 0,6 m. Katendi moodustab muld. Katendimaht on 42 tuh m³. Uuringute ajal mõõdeti veetasemed piirkonnas asuvates kraavides vahemikus abs 25,13–26,22 m. Kaevandamise tulemusel tekkiv süvend täitub veega tõenäoliselt tasemini ~ 25 m, mis ühtib alalt välja voolavate kraavide kuivendamissügavusega. Kuivõrd veekiht on vabapinnaline, siis sõltub kujundatava süvendi veeseis otseselt sadeveest.

Olemasolevad looduslikud veekogud alal puuduvad, küll aga taotletava mäeeraldisse teenindusmaal asub maaparandussüsteem MURRU(PÜ-55) (vid: 6115060030190001 ja 6114500010050002) samuti asuvad alal mitme kuivenduskraavi algused. Kraavide laiused 2-4 m. Arvestades, et mäeeraldis ja selle lähiala jääb lisaks ka maaparandussüsteemi alale, siis on juba looduslikku veerežiimi maapinna lähedases kihis mõjutatud. Selle tõttu jääb kaevandamise mõju vahetult mäeeraldisse. Kuiaru II liivakarjääris ei toimu veealuse varu kaevandamisel kunstlikku vee ära juhtimist karjääri alalt ehk piirkonna kogu veehulk jääb samaks ning seega puudub kaevandamistegevusel mõju piirkonna üldisele veerežiimile.

Kuiaru II liivakarjäär külgneb eraomandisse kuuluva katastriüksusega Ruusiaugu (tunnus: 80801:002:0194) ja muus osas riigile kuuluva katastriüksusega Taali metskond 66 (tunnus:80901:001:1022). Lähim majapidamine asub mäeeraldisse teenindusmaa edelanurgast ~ 350 m kaugusel Röövliagu kinnistul (tunnus: 73001:007:0005).

Alast 300–450 m kaugusele edela, lõuna ja kagu suunda jäävad järgmised tarbepuurkaevud: Röövlimäe katastriüksusele PK_53747, Kraavi katastriüksusele PK_66464 ja Ruusiaugu katastriüksusele PK_51752. Ruusiaugu katastriüksusel paikneval hoonel asub lisaks veel geodeetiline märk 2399 (10056).

Taotletav ala ei kattu looduskaitse- ega Natura 2000 alaga, samuti ei jää sinna kaitse all olevate liikide leiukohti ega elupaiku. Lähim looduskaitseala on ~430 m kaugusel idas asuv Kuiaru looduskaitseala (KLO1000575), mis on loodud loodusmetsade ja rohunditerikaste kuusikute elupaigatüübi ning sealsete kaitsealuste liikide elupaikade kaitseks. Looduskaitseala lääneserva jäävad mitmed vääriselupaigad: VEP nr E00326, E00328, E00329, E00330 ja L00961. Ligikaudu 130 m kaugusele ida, 450 m edela ja 500 m lääne suunda jäävad kaitsealuse lehtsamblaliigi sulgjas õhik (*Neckera pennata*) kasvukohad (KLO9400220, KLO9400217 ja KLO9400218).

Pärandkultuuriobjektidest jääb uuringualast ca 375 m kaugusele edelasse põline talukoht Röövliaugu talu (Tammiste metsnikukoht; 730:TAK:003). Karjäär ei asu tiheasustusalal ning sellel puuduvad kultuurimälestiste registrisse kantud kultuuri või arheoloogilise väärtusega alad. Lähimad kultuurimälestised jäävad mäeeraldisest kaugemale kui 4 km Pärnu jõe suunda.

Mäeeraldisele on hea juurdepääs Urge–Kuiaru maanteelt.

Kuiaru II taotletav liivakarjäär asub Rail Balticu Lepplaane loomade ökodukti vahetus läheduses - Ökodukti keskpunktist ca 1,3 km ja ökodukti piiranguvööndist ca 650 m kaugusel. Liivakarjäär asub pikliku kujuga roheline võrgustiku tuumalal. Rohevõrgustiku tugiala pindala on 1293 ha. Kuigi OÜ Rewild poolt „Kuiaru II liivakarjääri mõju Lepplaane ökoduktile“ ekspertarvamus ei näe Kuiaru II liivakarjääris kaevandamise mõju rohevõrgustikule ega Lepplaane ökodukti toimivusele, on siiski antud soovitus pärast Rail Balticu valmimist vältida intentsiivsest kaevandamisest karjääris (registreeritud KOTKAS-s 05.03.2025 nr DM-131061-3).

Keskkonnaamet kontrollis ettevõtte esitatud taotlusmaterjalide vastavust maapõuaseaduses (*MaaPS*), keskkonnaseadustiku üldosa seaduses (*KeÜS*), keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses (*KeHJS*), keskkonnaministri 23.10.2019 määruses nr 56 „Keskkonnaloa taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnaloa taotluse ja loa andmekoosseis“ sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks taotluse menetlemiseks.

Riigilõiv 1990 eurot on tasutud 23.12.2024 riigilõivuseaduse § 136² lõike 1 punkti 4 kohaselt (kehtinud redaktsiooni alusel).

Keskkonnaloa taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötaja Eesti Geoloogiateenistus (29.05.2025 kiri nr 13-1/25-877, registreeritud KOTKAS-s 30.05.2025 nr DM-130584-10).

2.2. Taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

Loa andja edastas esmase taotluse 23.12.2024 keskkonnaotsuste infosüsteemi kaudu koheselt pärast selle saamist teadmiseks ja soovi korral arvamuse avaldamiseks Tori Vallavalitsusele (edaspidi kohalik omavalitsus; KeÜS § 43 lg 1 ja 2).

Loa andja teavitas taotlejat menetluse algatamisest ning küsis kohalikult omavalitsuselt täiendavalt arvamust (registreeritud KOTKAS-s 03.07.2025 numbriga DM-130584-15) nõuetekohaseks tunnistatud taotluse kohta (KeÜS § 43 lg 2¹, MaaPS § 49 lg 6).

Tori Vallavolikogu on nõustunud 21.08.2025 otsusega nr 349 Kuiaru II liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnavalua taotlusega tingimisel, *et kaevandamisloa andmisel sätestatakse vajalikud meetmed käesolevas otsuses toodud häiringute leviku takistamiseks või leevendamiseks* (volikogu otsus registreeritud KOTKAS-s 26.08.2025 nr DM-130584-19).

Loa andja teavitas avalikkust loa menetluse algatamisest 03.07.2025 väljaandes Ametlikud Teadaanded. Lisaks teavitas piirinaabreid ja mõjutatud isikuid taotluse esitamisest (registreeritud KOTKAS-s 03.07.2025 numbriga DM-130584-16; KeÜS § 46 lg 1 p-d 1 ja 2). Loa andja otsustas jätta ajalehes teade avaldamata, kuna taotlusmaterjalide põhjal kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või -risk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi (KeÜS § 47 lg 2).

Keskkonnaamet tegi menetlusest teatamisel ja eelnõude avalikustamisel ettepaneku, et avalikku arutelu ei korraldata, kui menetlusosalised ei ole ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtajaks esitanud selle suhtes vastuväiteid (HMS § 50 lg 2 p 1, lg 3). Menetlusosaline S.J. tegi ettepaneku avaliku arutelu korraldamiseks. Avalik arutelu toimus 29.06.2026 algusega kell 17:30 (Sindi raekoja saalis ja Microsoft Teams'i keskkonnas), arutelu protokoll on kättesaadav KOTKAS-s (registreeritud 01.07.2026 numbriga DM-130584-25). Avaliku arutelu tulemust on täpsemalt kirjeldatud peatükis 3.5.

Loa andja teavitas 15.06.2026 loa andmise otsuse eelnõu valmimisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja saatis menetlusosalistele ja huvitatud isikutele tutvumiseks ja arvamuse/vastuväidete esitamiseks (HMS § 48 lg 1 ja 2, § 49 lg 1, KeÜS § 47 lg 2, KeÜS § 48 lg 1, 3 ja 4). Eelnõudele esitati üks aramus (vt korralduse peatükist 3.5).

2.3. Keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

Keskkonnaamet jättis Verston Eesti OÜ keskkonnamõjude hindamise loa taotluse menetluse käigus algatamata (registreeritud KOTKAS-s 26.11.2025 numbriga DM-130584-22).

3. KAALUTLUSED

3.1. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnamõju hinnatakse, kui taotletakse luba ja kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa

olulise keskkonnamõju. Samuti tuleb hinnata keskkonnamõju, kui kavandatakse tegevust, millegavõib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärgile, ja mis ei ole otseselt seotud ala kaitsekorraldusega või ei ole selleks otseselt vajalik (KeHJS § 3 lg 1 p 1, p 2).

Keskkonnaamet peab andma eelhindangu ja kaaluma keskkonnamõju hindamise (edaspidi *KMH*) vajalikkust (KeHJS § 6 lg 2³), kuna tegemist on kuni 25 ha suurusel alal kaevandamisloa taotlusega (KeHJS § 6 lg 2 p 2, § 6¹ lg 3, § 11 lg-te 2 ja 4 ning KeHJS § 6 lg 4 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ (edaspidi *määrus nr 224*; § 1 lg 1 ja § 3 p 4)).

Eelhindanguga selgitatakse, kas kavandatav tegevus võib eeldatavalt kaasa tuua olulise keskkonnamõju või mitte ning otsustatakse KMH algatamine või algatamata jätmine (KeHJS § 6 lg 2¹, § 6¹ lg 3, § 11 lg-d 2 ja 4).

Keskkonnaamet on andnud eelhindangu (registreeritud KOTKAS-s 26.11.2025 nr DM-130584-22), milles leiab, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju, mistõttu KMH algatamine ei ole vajalik järgmistel põhjustel:

1. kavandatav tegevuskoht ei asu kaitstaval loodusobjektidel ega Natura 2000 võrgustiku alal ning kavandatava kaevandamisega ei mõjutata ebasoodsalt kaitstavaid loodusobjekte ega Natura 2000 võrgustiku alasid;
2. eelhindamise tulemusena selgus, et leevendusmeetmete kasutamisel eeldatavalt ei ületata kaevandamisel piirmäärasid müra ja õhusaaste osas;
3. eelhindamise tulemusena selgus, et kaevandamine ei mõjuta väljakujunenud põhjaveerežiimi, kuna kaevandamine toimub olemasolevat veerežiimi muutmata ja välditakse reostuse teket;
4. mäeeraldisel looduslik maastik kaevandamistööde käigus hävib, kuid see on kvalitatiivselt hiljem taastatav maa-ala korrastamisega (metsamaaks ja veekoguks).

Loa andmisel tuleb siiski arvestada eelhindangus välja toodud keskkonnamõju (vt ptk 3.4.3).

3.2. Kaalutlused loa andmisel

Taotluse lahendamisel ei ole loa andja seotud taotleja õiguslike seisukohtadega, vaid taotluse eesmärgiga - sellega, milliseks tegevuseks taotleja luba soovib. Tegevuse õiguslik kvalifitseerimine haldusmenetluses on loa andja ülesanne (Riigikohtu lahend 3-3-1-74-14, p 13).

Keskkonnaluba antakse vastavalt taotlusele tähtajaliselt (KeÜS § 53 lg 2 p 1).

Kaevandamisluba antakse kuni 30 aastaks välja arvatud liiva, kruusa, järvelubja, järve- ja meremuda kaevandamiseks, kus luba antakse kuni 15-ks aastaks (MaaPS § 60 lg 1 ja 2).

3.2.1. Maavara kaevandamine

3.2.1.1. Lubatav tegevus

Taotlejal on luba (seaduses ka kui *kaevandamisluba*) vaja maapõuest kaevandamiseks (MaaPS § 42 lg 1).

Verston Eesti OÜ taotleb uut luba täiteliiva kaevandamiseks Kuiaru II liivakarjääri mäeeraldisele.

3.2.1.2. Täiendavad kaalutlused keskkonnaloa andmisel

MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnaloa andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS-i erisusi.

MaaPS § 49 lõike 1 kohaselt esitab taotleja kaevandamise keskkonnaloa saamiseks loa andjale taotluse.

MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamise keskkonnaloa Keskkonnaamet.

MaaPS § 49 lõike 6 kohaselt saadab keskkonnaloa andja kaevandamise keskkonnaloa taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Kooskõlas MaaPS § 49 lõikega 6 edastas Keskkonnaamet Kuiaru II liivakarjääri keskkonnaloa taotluse 03.07.2025 kirjaga nr DM-130584-15 Tori Vallavalitsusele arvamuse avaldamiseks. Tori Vallavolikogu on nõustunud 21.08.2025 otsusega nr 349 Kuiaru II liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa taotlusega tingimuslikult (registreeritud KOTKAS-s 26.08.2025 nr DM-130584-19).

MaaPS § 50 lõike 6 kohaselt tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjätmeid, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjätmete kohta.

Kuiaru II liivakarjääris kaevandamisel jätmeid ega reovett ei teki – kogu kasulik materjal turustatakse, mäeeraldiselt eemaldatud katend ladustatakse kaevandamise ajal mäeeraldise teenindusmaal, mis hiljem kasutatakse karjäärialal korrastamiseks vastavalt korrastamise projektile. Mäeeraldiselt peale metsa raadamist välja juuritavad kännud realiseeritakse – kännud antakse edasi küttematerjalina.

Kasulik kiht väljatakse ühe astanguga. Liiva kaevandamisel ei alandata karjääris veetaset ega juhita vett karjäärialalt välja. Veealuse varu väljamine ekskavaatoriga mõjutab vähesel määral lühiajaliselt karjäärialal veetaset, sest väljatakse vee ja liiva segu. Puistangusse nõrguma

tõstetud materjalist valgub vesi karjääri tagasi. Veetaseme alanemise ulatus sõltub korraga väljatavast materjali mahust ning sellest tagasi nõrguvast vee kogusest. Tagasinõrguva vee kogus sõltub eelkõige materjali poorsusest ja veeannist. Lisaks mõjutavad veetaset kliimaatilised tingimused (sademed, aurumine). Veetaseme alanemine on suurim karjääri vahetus läheduses, hääbudes ca 100 m kaugusel. Täpsem kaevandamistehnoloogia valik ja mäetööde ajaline ning ruumiline areng määratakse kaevandamise projektis. Liiva kaevandamiseks viisil, kus maavara kaevandamisel ei eemaldata vett ei ole vajalik vee erikasutuse keskkonnaluba.

Eelnevale tuginedes ei ole antavale keskkonnaloale jäätmete eriosa ega veeosa lisamine vajalik.

Juhul kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjäätmeid siiski tekib või juhitakse kaevandamise alalt ära vett, on kohustus ka kaevandamise jäätmekava esitada ning taotleda keskkonnaloale juurde jäätmete või vee eriosa.

KeÜS § 42 lõike 1 punkti 5 kohaselt peab keskkonnaloa taotluses märkima kavandatava tegevuse eesmärgi ja põhjenduse. Ettevõtte osaleb ka Rail Balticu raudtee ehitustöödel, seetõttu soovitakse optimaalsemaks tööde korraldamiseks varustada Rail Baltica (edaspidi *RB*) raudteetrassi mulde ehitustöid, selleks vajaliku täitematerjaliga nendest tootmisüksustest, mille osas on võimalik ettevõtte siseselt tagada nõutud keskkonna- ja kvaliteedinõuded. Seepärast arendatakse ehitusmaavarade karjääre *RB* kavandatava trassikoridori lähedale. Taotletav Kuiaru II liivakarjääri vähim transpordikaugus *RB* trassist on väiksem kui 1,5 km. Kuiaru II liivakarjääri kasutusele võtmisega tagatakse piirkonnas levivate maavarade säästlik kasutamine, kuna peamiselt moodustab antud alal kasuliku kihi liivsavimoreen, mis on küll sobilik kasutamiseks kavandatava *RB* raudtee mulde konstruktsioonis, kuid sageli ei sobi kasutamiseks teiste taristute ehitamiseks. Seega on selle arvelt võimalik vähem kasutada kõrgemate kvaliteedinäitajatega maavara, mida saab kasutada nendes konstruktsioonides, kus liivsavimoreen oma omadustelt sobib. Taotletava mäeeraldise maavara on kasutatav transpordi- ja tsiiviilehituses täitmaterjalina.

3.3. Loa andmisest keeldumise aluste hindamine

Keskkonnaametile teadaolevalt ei esine loa andmisest keeldumise aluseid (KeÜS § 52 lg 1 ja 2, MaaPS § 55).

MaaPS § 55 lõike 2 punktides 1-9 ja lõike 3 punktides 2-3 toodud asjaolusid Kuiaru II liivakarjääri mäeeraldise, mäeeraldise teenindusmaa või nende asukohaga seoses ei esine, seega ei ole nimetatud punkte keeldumise alusena asjakohane käsitleda.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 10 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui kaevandamine on vastuolus riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 10 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 11 sätestab, et keskkonnavalda andmisest keeldutakse, kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus keskkonnavalda andmisega. Kohalik omavalitsus teatas, et kooskõlastab ettevõtte taotluse tingimuslikult (registreeritud KOTKAS-s 26.08.2025 nr DM-130584-19). Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 11 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 12 sätestab, et keskkonnavalda andmisest keeldutakse, kui taotletava keskkonnavalda alusel tehtavad tööd võivad oluliselt ebasoodsalt mõjutada kaitstavat loodusobjekti ja seda ebasoodsat mõju ei saa muul viisil vältida kui loa andmisest keeldumisega. Keskkonnaameti 26.11.2025 otsusega nr DM-130584-22 kinnitatud KMH eelhinnangu järeldus oli, et kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 12 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 3 punkt 1 sätestab, et kaevandamisloa andmisest võib keelduda, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus. Verston Eesti OÜ ei ole seisuga 01.07.2026 karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 3 punkti 1 kohast keeldumise alust.

Maavara kaevandamiseks ja töötlemiseks kasutatava maa katastriüksuse sihtotstarve määramise ja muutmise nõuded on sätestatud maakatastriseaduses.

3.4. Kõrvaltingimuste seadmine

Haldusorgan võib anda haldusakti kõrvaltingimusega, milleks muuhulgas on haldusakti hilisema muutmise, kehtetuks tunnistamise või kõrvaltingimuse kehtestamise võimaluse jätmine (HMS § 53 lg 1 p 4). Haldusakti kõrvaltingimuse võib määrata siis, kui haldusakti andmine tuleb otsustada halduse kaalutusõiguse alusel (HMS § 53 lg 2 p 3). Keskkonnaluba on haldusaktiks, mille andmise või mitte andmise ning mille kehtivuse otsustab loa andja kaalutusõiguse alusel.

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutusõigust tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2).

MaaPS § 56 lõike 1 punkti 9 kohaselt märgitakse kaevandamisloale meetmed, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest tuleneva keskkonnamõju vähendamiseks. Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldisel teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning näetakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele. Kõrvaltingimused ja seirevajadused sätestatakse keskkonnavalda eriosades vastavalt asjakohasusele.

3.4.1. Kinnistu kasutusõigus

Tegevuskoha kinnistu kuulub riigile. Maavara kaevandamisloa saamisel sõlmitakse vastav rendileping. Samas on loa andjal muuhulgas vajalik arvestada asjaoluga, et tegevuskohaks oleva kinnistu omandi- või kasutusõigus võib muutuda või lõppeda. Loa andjal on õigus tunnistada haldusakt, mis andmise ajal oli õiguspärane, isiku kahjuks edasiulatuvalt kehtetuks, kui haldusorganil oleks olnud õigus jätta haldusakt hiljem muutunud faktiliste asjaolude tõttu või hiljem muudetud õigusnormi alusel välja andmata ja avalik huvi haldusakti kehtetuks tunnistamiseks kaalub üles isiku usalduse, et haldusakt jääb kehtima (HMS § 66 lg 2 p 2). Kuivõrd loa andjal on õigus jätta luba andmata kui puudub tegevuskohaks oleva kinnistu kasutusõigus, peab loa andja põhjendatuks jätta endale õiguse tunnistada käesoleva korraldusega antav luba nr KL-524787 kehtetuks, kui tegevuskoha kasutamise õiguslik alus lõpeb (HMS § 53 lg 1 p 4).

Tulenevalt eelnevast on põhjendatud määrata loa vormile nr KL-524787 järgmine kõrvaltingimus: Loa omaja on kohustatud teavitama loa andjat käitise tegevuskoha kasutusõiguse lõppemisest (sh ülesütlemisest) või muutmisest viivitamatult, kuid mitte hiljem kui 7 päeva jooksul pärast vastava muudatuse jõustumist või kasutusõiguse lõppemist. Kui tegevuskoha kasutusõigus lõpeb või muutub ning loa andjale ei ole esitatud uut tegevuskoha kasutusõigust tõendavat dokumenti, võib loa andja tunnistada loa nr KL-524787 kehtetuks.

3.4.2. Kohaliku omavalitsuse esitatud tingimused

Tori Vallavolikogu on nõustunud 21.08.2025 otsusega nr 349 (registreeritud KOTKAS-s 26.11.2025 nr DM-130584-22) Kuiaru II liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnavalda taotlusega tingimused, et kaevandamisloa andmisel sätestatakse vajalikud meetmed häiringute leviku takistamiseks või leevendamiseks:

- Vastavalt kehtivale üldplaneeringule tuleb säilitada roheline võrgustiku terviklikkus, sidusus ja vältida loodusala kurnutamist ning vältida uute karjääride rajamist või olemasolevate laiendamist rohevõrgustiku aladele. Samas ei ole üldplaneeringus sätestatud otseselt takistuseks kaevandamislubade taotlemisel ja andmisel õigusaktides sätestatud korras ja tingimustel.

- Tori valla üldplaneeringu koostamise raames valmis 2023. aastal Consultare OÜ poolt "Tori valla rohevõrgustiku analüüs ning rohevõrgustiku toimimise tagamiseks vajalike tingimuste määramine". Analüüsi kohaselt tuleb tagada taimedele ja loomadele vajalikud leviku- ja liikumisteed ning taastada need korrastamise käigus maksimaalselt, kui kaevandamisala on rohevõrgustiku tugialal või koridoris. Vastavalt analüüsis sätestatud kaitse- ja kasutustingimustele tuleb olemasolevate karjääride laienemisel ja uute kasutusele võtmisel arvestada rohevõrgustiku paiknemisega ja hinnata keskkonnale ja rohevõrgustiku toimimisele tekitatavat mõju.

- Taotlusega seonduvalt on valminud 2025. aastal OÜ Rewild poolt „Kuiaru II liivakarjääri mõju Lepplaane ökosüsteemile“ (edaspidi eksperdiarvamus), milles analüüsitakse taotletava karjääri mõju ulukite liikumisele, rohevõrgustiku terviklikkusele ja toimimisele ning rohevõrgustiku alal paikneva Lepplaane ökosüsteemi toimimisele. Ulukite liikumist mõjutavate liivakarjääriga seotud mürahäiringute leevendamiseks on tehtud ettepanek piirata karjääri

tööaega, et maavara väljamine jm kaevandusega seotud tööd oleks teostatud päevasel ajal 7.00-19.00 (ainult erandkorras võib tööaega pikendada 23:00-ni). Kuigi ekspertarvamus ei näe Kuiaru II liivakarjääris kaevandamise mõju rohevõrgustikule ega Lepplaane ökodukti toimivusele, on siiski antud soovitus pärast Rail Balticu valmimist vältida intentsiivsest kaevandamist karjääris.

- Kindlustamaks mürahäiringute minimaalsuse ja võimaldamaks ümberkaudsetele elanikele kvaliteetset puhkeaega, on põhjendatud määrata kaevandamisloa andmisel karjääri lubatud tööajaks kindel periood ehk tööpäevadel ajavahemikul 8.00-17.00. Öörahu ajal, nädalavahetustel ja riigipühadel peab töötamine olema keelatud. Müraga seotud kaebuste laekumisel tuleb teostada kohapealsed kontrollmõõtmised akrediteeritud mõõtja poolt.

- Tolmu levikut majapidamisteni tuleb vältida, vajadusel võtta kasutusele leevendusmeetmed (teede ja kaevisse niisutamine).

- Arvestades, et määeraldise ja selle lähiala jääb lisaks ka maaparandussüsteemi alale, siis on juba looduslikku veerežiimi maapinna lähedases kihis mõjutatud, mistõttu seletuskirja kohaselt jääb kaevandamise mõju vahetult mäeeraldisele. Kui vaatamata sellele on kaevandamistegevuse tõttu vesi kadunud või selle kvaliteet rikutud, on kaevandamisloa omanikul kohustus tagada karjääri lähimatele majapidamistele kvaliteetne vesi (näiteks uue salv- või puurkaevu rajamisega).

3.4.3. Eelhinnagus esitatud keskkonnameetmed

Kuiaru II liivakarjääris kaevandamisega kaasneda võivaid keskkonnahäiringuid on pikemalt käsitletud eelhinnangu (DM-130584-22) punktides 3.1.5., 3.1.7 - 3.1.8., 3.2.3.-3.2.4 ja 3.3 ning siinkohal ei korrata. Eelhinnangus esitatud kaalutluste alusel lisab Keskkonnaamet keskkonnahäiringute leevendamiseks keskkonnaloale järgmised asjakohased keskkonnameetmed, mis tulenevad muuhulgas ka Tori Vallavolikogu 21.08.2025 otsusest nr 349 ja OÜ Rewild ekspertarvamuselt:

1. Kui on tekkinud kahtlus, et karjääri vahetus läheduses asuvate kaevude veetase on langenud kaevandaja tegevuse tõttu, tuleb loa omanikul tellida vastav eksperthinnang, mille alusel tehakse kindlaks kaevu veetaseme languse põhjused. Kui eksperthinnanguga on tõendatud, et veetase karjääri mõjupiirkonnas olevates kaevudes on langenud tarbimist mittevõimaldavale tasemele või vee kvaliteet on halvenenud kaevandaja tegevuse tõttu, siis tuleb arendajal asendada need sügavamatest veekihtidest toituvate kaevudega ja kanda kõik sellega kaasnevad kulud (s.h. põhjendatult vanade kaevudetamponeerimine ja uute veetrasside toomine hooneteni). Uued kaevud tuleb rajada nii ruttu kui võimalik, kuid mitte hiljem kui 1 kuu jooksul;

2. Maavara kaevandamine on lubatud tööpäevadel ajavahemikul 8.00-17.00. Öörahu ajal, nädalavahetustel ja riigipühadel on maavara kaevandamine ning väljavedu keelatud;

3. Kaevandamistegevusest põhjustatud müra osas kaebuste esinemise korral on keskkonnaloa omanikul kohustus mõõta mürataset aktiivse kaevandamistegevuse ja maavara väljaveo tingimustes kaebuse esitaja katastriüksusel. Müra piirtasemete ületamisel rakendada koheselt leevendusmeetmeid ja korraldada karjääri töö selliselt, et ületamisi ei esineks. Müraga seotud kohapealsed kontrollmõõtmised tuleb teostada akrediteeritud mõõtja poolt. Mõõtmistulemused esitada ka loa andjale;

4. Karjäärist kaevisse transportimisel kasta transporteid. Sademetevaasel perioodil, kui ööpäeva

keskmine välitemperatuur on üle +5 kraadi C, niisutada mäeeraldisel kaevisel transpordiks kasutatavaid teid pidevalt. Kuivadel ilmastikutingimustel kasutada materjali veoks koormakatteid ja valida sobiv sõidukiirus, et koormast ei lenduks peenosakesi;

5. Raadamine peab toimuma lindude pesitsusvälisel perioodil (linnurahu ajavahemik on 15.04-15.07);

6. Iga kaevandatud osa korrastamisega tuleb alustada kohe pärast maavaravaru ammendumist kaevandatud osas ehk kaevandamisel tuleb rakendada järkjärgulise korrastamise põhimõtet. Karjäär korrastatakse metsamaaks ja veekoguks. Veekogu tuleb osaliselt planeerida madalapõhjalisena, et see sobiks kaitsealustele liikidele toitumisveekoguks ja loomadele joogiveekohaks;

7. Väljaveoks kasutatavate teede seisundi tagamiseks ja jooksvate hooldustööde osas keskkonnanõuetega omanikul teha tihedat koostööd tee omanikega, teede olukord eelnevalt kaardistada ja kasutamise ajal pidevalt jälgida, et tee seisukord ei halveneks ning vastaks majandus- ja kommunikatsiooniministri 14.07.2015 määrus nr 92 toodud tee seisundinõuetele;

8. Pärast Rail Balticu (RB) valmimist vältida intensiivset kaevandamist karjääris. Lubatud kaevandamistegevus pärast RB valmimist 30 tööpäeva aastas;

9. Arvestada tuleb strateegilistes planeerimisdokumentides (maakonnaplaneering ja valla üldplaneering) seatud tingimustega seoses rohevõrgustikuga ja maardla kasutusega;

10. Kuiaru II liivakarjäärile liikumiseks ja väljaveoks kasutada Röövli teed, vältida tuleks Röövliaugu teed.

Keskkonnaamet tegi ettepaneku eemaldada kõrvaltingimuse nr 9, sest antud tingimus on üldsõnaline ning on suunatud rohkem loa andjale mitte arendajale.

Keskkonnaamet täpsustab tingimuse nr 10 sõnastust, et tegu ei oleks tingiva kõneviisiga.

Uus sõnastus: Kuiaru II liivakarjäärile liikumiseks ja väljaveoks kasutada Röövli teed, vältida tuleb Röövliaugu teed.

3.5. Ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Loa andja teavitas avalikkust loa menetluse algatamisest 03.07.2025 väljaandes Ametlikud Teadaanded. Lisaks teavitas piirinaabreid ja mõjutatud isikuid taotluse esitamisest (registreeritud KOTKAS-s 03.07.2025 nr DM-130584-16).

Eraisik S. J. esitas 06.07.2025 vastuväite (registreeritud KOTKAS-s 07.07.2025 nr DM-130584-17) ja 02.08.2025 arvamuse (registreeritud KOTKAS-s 05.08.2025 nr DM-130584-18).

06.07.2025 – vastuväide

Esitan käesolevaga vastuväite ettevõtte Verston Eesti OÜ esitatud keskkonnanõuetega taotluse nr T-KL/1027046-4 menetlemise suhtes, mis puudutab ehitusliiva kaevandamist Pärnu maakonnas Tori vallas Rütavere külas asuval riigile kuuluval kinnistul Taali metskond nr 53 (katastriüksus 80901:001:0803).

1. Ebapiisavmõjudehindamine looduskeskkonnale

Antud piirkond asub metsamaal, mis täidab olulisi ökoloogilisi funktsioone – sealhulgas elupaikade säilitamine ja süsiniku sidumine. Puudub piisav hinnang selle kohta, kuidas kavandatav 15-aastane kaevandamine koos kuni 22 000 m³/aasta mahu ja 282 000 m³ kogumahuga mõjutab piirkonna põhjavett, pinnast, elustikku ning nende taastumisvõimet. Keskkonnamõju hindamine tuleks läbi viia eraldi ja põhjalikult, kaasates sõltumatuid eksperte ning kohalikke kogukondi.

Kuiaru II liivakarjääris kaevandamisega kaasneda võivaid keskkonnahäiringuid on pikemalt käsitletud eelhinnangu (DM-130584-22) punktides 3.1.5., 3.1.7 - 3.1.8., 3.2.3.-3.2.4 ja 3.3. Kuiaru II liivakarjääris ei toimu veealuse varu kaevandamisel kunstlikku vee ära juhtimist karjääri alalt ehk piirkonna kogu veehulk jääb samaks ning seega puudub kaevandamistegevusel mõju piirkonna üldisele veerežiimile. Kaevandamise käigus muutub kaevandatava ala maastik ja looduslik mitmekesisus täielikult, kuid see on hilisemalt taastatav karjäärialala korrastamisega. Taotletav ala ei kattu looduskaitse- ega Natura 2000 alaga, samuti ei jää sinna kaitse all olevate liikide leiukohti ega elupaiku.

Eelhinnangu kohaselt on keskkonnahäiringud leevendavad.

2. Põhjendatud avaliku huvi olemasolu ja kohalike elanike kaasamine

Arvestades, et tegemist on pikaajalise ja ruumiliselt ulatusliku tegevusega, millel on mõju kohalikele elanikele (sh mürasaaste, tolm, teede koormus ja väärtusliku metsaala hävimine), on tegemist avalikku huvi pakkuva juhtumiga. Menetlus tuleks viia läbi koos avaliku aruteluga, mida praegu ei ole kavandatud. Kohalikel elanikel ja kodanikuühendustel peab olema võimalus osaleda otsustusprotsessis. Palume Keskkonnaametil korraldada avalik istung vastavalt KeÜS § 47 lg 5 ja HMS § 49 lg 1.

Vastavalt Keskkonnaameti praktikale korraldatakse avalik arutelu loa eelnõu valmimise järel. Keskkonnaamet tegi ettepaneku korraldada avalik arutelu 29.06.2026 algusega kell 17.30 Sindi raekoja saalis (Pärnu mnt 12, Sindi) ja MS Teams keskkonna vahendusel (neile kes ei saa kohapeal osaleda).

3. Võimalik vastuolu maakonnaplaneeringu ja kohaliku omavalitsuse arengukavadega

Ei ole esitatud piisavat tõendust selle kohta, et tegevus oleks kooskõlas Pärnu maakonna ja Tori valla arengukavade ja ruumilise planeeringuga. Arvestada tuleb, kas kavandatav kaevandamine sobitub piirkonna üldise kasutuseesmärgiga (nt metsandus, loodusturism, elukeskkond).

Tegevuse seosed asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega on käsitletud eelhinnangu ptk-s 3.1.2. (vt dokument DM-130584-22). Kuiaru II liivakarjääri tegevus ei ole vastusolus Sauga valla üldplaneeringuga, kuna arvestatakse rohevõrgustiku tingimustega ning maavara ammendamisel korrastatakse maa-ala metsamaaks ja veekoguks.

4. Alternatiivide mitte käsitlemine

Taotluses puudub arutelu võimalike alternatiivsete asukohtade üle, mis vastaksid paremini

säästva arengu põhimõtetele ja vähendaksid mõju looduskeskonnale. Vastavalt KeÜS § 14 tuleb eelistada selliseid lahendusi, mis põhjustavad võimalikult vähe keskkonnakahju.

Kuna Kuiaru II liivakarjääri tegevus ei ole vastusolus kehtiva Sauga valla üldplaneeringuga ja arvestatakse rohevõrgustiku tingimustega ning maavara ammendamisel korrastatakse maa-ala metsamaaks ja veekoguks. Ei ole vajadust olnud alternatiivide käsitlemisel.

5. Kahtlused loodusväärtuste säilimise osas

Katastriüksus Taali metskond nr 53 võib hõlmata looduskaitsealisi väärtusi, sealhulgas kaitsealuseid liike või elupaiku, mille olemasolu tuleb enne loa andmist põhjalikult kontrollida. Kui neid väärtusi ohustab kaevandustegevus, tuleb taotlus tagasi lükata või peatada kuni täpsema loodusinventuuri teostamiseni.

Eelhinnangu kohaselt (dokument nr DM-130584-22 ptk 3.2.3.) taotletav ala ei kattu looduskaitse- ega Natura 2000 alaga, samuti ei jää sinna kaitse all olevate liikide leiukohti ega elupaiku. Lähim looduskaitseala on ~430 m kaugusel idas asuv Kuiaru looduskaitseala (KLO1000575), mis on loodud loodusmetsade ja rohunditerikaste kuusikute elupaigatüübi ning sealsete kaitsealuste liikide elupaikade kaitseks. Looduskaitseala lääneserva jäävad mitmed vääriselupaigad: VEP nr E00326, E00328, E00329, E00330 ja L00961. Ligikaudu 130 m kaugusele ida, 450 m edela ja 500 m lääne suunda jäävad kaitsealuse lehtsamblaliigi sulgjas õhik (*Neckera pennata*) kasvukohad (KLO9400220, KLO9400217 ja KLO9400218).

02.08.2025 - arvamus

Et tagada puhas joogivesi, oleme juba investeerinud puurkaevu rajamisse, kuna salvkaev sai varasemalt rikutud. Nüüd tunnen muret, et ka puurkaevuga seotud vee kvaliteet võib tulevikus ohtu sattuda. Palun, et juhul kui vee kvaliteet peaks halvenema karjääri tegevuse tõttu, oleks mulle tagatud puhas vesi.

Eelhinnangus (DM-130584-22, ptk 3.1.5.) on käsitletud mõju pinna- ja põhjaveele. Eelhinnangust lähtuvalt kavandatakse antavale keskkonnaloale määrata järgmine kõrvaltingimus, mis muuhulgas tuleneb ka kohaliku omavalitsuse seatud tingimustest 21. august 2025 otsusest nr 349:

Kui on tekkinud kahtlus, et karjääri vahetus läheduses asuvate kaevude veetase on langenud kaevandaja tegevuse tõttu, tuleb loa omanikul tellida vastav eksperthinnang, mille alusel tehakse kindlaks kaevu veetaseme languse põhjused. Kui eksperthinnanguga on tõendatud, et veetase karjääri mõjupiirkonnas olevates kaevudes on langenud tarbimist mittevõimaldavale tasemele või vee kvaliteet on halvenenud kaevandaja tegevuse tõttu, siis tuleb arendajal asendada need sügavamatest veekihtidest toituvate kaevudega ja kanda kõik sellega kaasnevad kulud (s.h. põhjendatult vanade kaevude tamponeerimine ja uute veetrasside toomine hooneteni). Uued kaevud tuleb rajada nii ruttu kui võimalik, kuid mitte hiljem kui 1 kuu jooksul.

Meie tiik ei ole lihtsalt osa maastikust – see on elupaik mitmetele liikidele: seal elavad kalad, ussid, kärnkonnad, vesilikud ning praegu õitseb tiigis vesiroos. Tiigi ääres kasvavad

looduskaitse all olevad orhideed. Kasutan tiigivett taimede kastmiseks ning see on ka meie tuletõrje vee võtu koht. Palun tagada, et tiik jääks alles ja selle veetase säiliks.

Röövliaugu kinnistu tiik asub karjääri piirist 370 meetri kaugusel. Tiigi veetase sõltub sademete rohkusest ja aurumisest. Arvestades, et tiigi ja karjääri vahel asub metsa sees ka kaks maaparanduskraavi, mille rajamise eesmärk on kraavi lähialalt liigse pinnasevee ära juhtimine siis liiva kaevandamine pinnavee ära juhtimiseta ei mõjuta täiendavalt tiigi veetaset.

Muret teeb mulle ka müra – olen niigi kehva unega ja koerad reageerivad igale helile, eriti autodele. Kas oleks võimalik rajada müra tõkkeid, mis leevendaksid helide mõju?

Müra aitab leevendada vahele jääv metsamassiiv. Lisaks kavandatakse antavale keskkonnaloale määrata järgmised kõrvaltingimused, mis muuhulgas tulenevad ka kohaliku omavalitsuse seatud tingimustest:

- Maavara kaevandamine on lubatud tööpäevadel ajavahemikul 8.00-17.00. Öörahu ajal, nädalavahetustel ja riigipühadel on maavara kaevandamine ning väljavedu keelatud;
- Kaevandamistegevusest põhjustatud müra osas kaebuste esinemise korral on keskkonnaloa omanikul kohustus mõõta mürataset aktiivse kaevandamistegevuse ja maavara väljaveo tingimustes kaebuse esitaja katastriüksusel. Müra piirtasemete ületamisel rakendada koheselt leevendusmeetmeid ja korraldada karjääri töö selliselt, et ületamisi ei esineks. Müraga seotud kohapealsed kontrollmõõtmised tuleb teostada akrediteeritud mõõtja poolt. Mõõtmistulemused esitada ka loa andjale.

Talu asub väga lähedal kitsale teele, mistõttu ei ole mõistlik, et raskeveokid liiguksid siitkaudu Röövliaugu teelt. Talvel oli suur auto koguni minu põllul. Samuti segavad autod mu koeri ja see teeb olukorra veel keerulisemaks. Koerte ketti panemine ei ole minu jaoks eetilise ega lahe lahendus. Ka meil on pisikesed lapselapsed, kes võivad siis ohus olla.

Suurtele autodele sai ehitatud teine tee - Röövli tee. Kahjuks GPS saadab valesti.

Mäeeraldisele on hea juurdepääs Urge-Kuiaru maanteelt edasi Röövli tee kaudu. Keskkonnaamet on lisanud juurde täiendava kõrvaltingimuse: Kuiaru II liivakarjääri liikumiseks ja väljaveoks kasutada Röövli teed, vältida tuleb Röövliaugu teed.

Transpordi kaebuste korral võtta ühendust Verston Eesti OÜ-ga.

Tori Vallavolikogu on nõustunud 21.08.2025 otsusega nr 349 Kuiaru II liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa taotlusega tingimusel, et kaevandamisloa andmisel sätestatakse vajalikud meetmed käesolevas otsuses toodud häiringute leviku takistamiseks või leevendamiseks (vallavolikogu otsus registreeritud KOTKAS-s 26.08.2025 nr DM-130584-19).

Keskkonnaamet esitas 15.06.2026 kirjaga nr DM-130584-23 Kuiaru II liivakarjääri keskkonnaloa nr KL-524787 andmise otsuse eelnõu tutvumiseks ja arvamuse avaldamiseks kohalikule omavalitsusele, loa taotlejale ning huvitatud isikutele. Loa eelnõule esitati üks aramus.

Maa- ja Ruumiamet 25.06.2026 kirjaga nr 7-1/26/8273-2 (registreeritud KOTKAS-s dokumendina nr DM-130584-24) teavitas, et *Maa- ja Ruumiameti maaparanduse osakond on tutvunud keskkonnaloa nr KL-524787 eelnõu, loa andmise korralduse eelnõu ning muude menetlusega seotud dokumentidega ega esita eelnõude kohta märkusi ega ettepanekuid.*

Verston Eesti OÜ eelnõudele arvamust ega vastuväiteid ei esitanud.

Avalik arutelu toimus 29.06.2026 algusega kell 17:30, lõppes 17:55 (Sindi raekoja saalis ja Microsoft Teams'i keskkonnas). Avalikul arutelul osalesid Verston Eesti OÜ esindajad, Tori Vallavalitsuse esindajad ning Keskkonnaameti esindajad. Kohalikke elanikke arutelule ei saabunud. Keskkonnaamet tutvustas Kuiaru II liivakarjääri keskkonnaloa menetluse võtmisel 06.07.2025 ja 02.08.2025 laekunud arvamusi ja vastuväiteid ning vastuseid neile. Taotlejal ja Tori Vallavalitsusel selles osas kommentaarid puudusid.

Lisaks tutvustati Kuiaru II liivakarjääri keskkonnaloale lisatavaid kõrvaltingimusi. Tori Vallavalitsus tegi ettepaneku muuta kõrvaltingimust nr 9 sõnastust nii, et tegu ei oleks tingiva kõneviisiga. Keskkonnaamet kinnitas, et teede kasutuse sõnastus muudetakse. Taotlejal selles osas vastuväiteid ei olnud.

Lõpetuseks toimus kokkuvõtlik arutelu, kus esitati küsimusi, arvamusi ja ettepanekuid. Tori Vallavalitsus uuris, kas Kuiaru II liivakarjääri juures on kavas Rail Baltica (RB) alalt eemaldatud materjaliga liivakarjääri täitmist. Vallavalitsuse keskkonnanõunik viitas eksperthinnangule, mis soovitab liikide seisukohast korrastada ala veekoguks. Verston Eesti OÜ teatas, et RB alalt eemaldatud materjaliga liivakarjääri täitmist saab teha Keskkonnaameti loal, kui korrastamistingimused ja korrastamisprojekt on kooskõlastatud. Taotleja liivakarjääri täitmist ei välistanud. Keskkonnaamet vastas, et antud teemat käsitletakse korrastamise menetluste käigus vastavalt taotlusele.

Avaliku arutelu protokoll on kättesaadav KOTKAS-s (registreeritud 01.07.2026 numbriga DM-130584-25).

3.6. Otsekohalduvad nõuded

Loaga kaasnevad käitajal õigusaktidest tulenevad õigused ja kohustused. Loa omaja peab järgima MaaPS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et õigusaktidest tulenevaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda loale. Olulisemad keskkonnavalased kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis "[Loa omaja meelespea](#)".

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Merike Rosin
peaspetsialist juhataja ülesannetes
maapõuebüroo

Lisad:

1. Keskkonnaluba
2. Mäeeraldise plaan
3. Geoloogilised läbilõiked
4. Korrastatud maa plaan

Teadmiseks: Edelaraudtee aktsiaselts, Eesti Geoloogiateenistus, Maa- ja Ruumiamet,
Riigimetsa Majandamise Keskus, SIRJE JAANOJA, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve
Amet, Tori Vallavalitsus

Maigi Säinas
vanemspetsialist
maapõuebüroo